

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного
бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« 21 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний розвиток та допомога

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

спеціалізація _____

вид дисципліни вибіркова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Олена ДОЦЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

В. о. завідувача кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Дмитро МИКОЛЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проєктної групи) «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проєктної групи) «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Ірина ПЕРЕСИПКИНА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний розвиток та допомога» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів базових знань щодо структури та особливостей міжнародного розвитку та надання міжнародної допомоги державами та міжнародними інституціями світу, а також практичних умінь та навичок правильного тлумачення та застосування досвіду провідних країн світу та міжнародних інституцій щодо надання міжнародної допомоги, необхідних під час їх майбутньої професійної діяльності для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем професійної діяльності, впровадження інновацій у сфері міжнародних, транснаціональних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, дипломатичної роботи та міжнародних комунікацій, захищати національні інтереси України, демонструвати лідерські якості, продовжувати професійне зростання та саморозвиток.

1.1. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК11. Здатність аналізувати природу зовнішньої політики та міжнародних відносин, еволюцію підходів до їх формування та здійснення, принципи організації та функціонування інститутів зовнішньої політики, прогнозувати систему міжнародних відносин.

1.2. Кількість кредитів: 4

1.3. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
3-й	-
Лекції	
18 год.	-
Практичні / семінарські заняття	
6 год.	-
Лабораторні заняття	

- год.	-
Самостійна робота	
год.	-
у тому числі індивідуальні завдання	
- год.	-

1.6. Заплановані результати навчання:

РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН6. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та теорії міжнародного розвитку

- поняття міжнародного розвитку;
- теорії розвитку;
- концепції ключових факторів, що впливають на міжнародний розвиток;
- показники розвитку (вимірювання розвитку);
- сектори міжнародного розвитку;
- історичні аспекти міжнародного розвитку;
- цілі сталого розвитку та цілі розвитку тисячоліття.

Тема 2. Поняття міжнародної допомоги розвитку

- поняття міжнародної допомоги розвитку та суміжних понять;
- види допомоги розвитку за джерелами, каналами, реципієнтами;
- поняття та особливості офіційної допомоги розвитку;
- види офіційної допомоги розвитку.

Тема 3. Міжнародні організації, що надають допомогу розвитку

- Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД);
- Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО);
- Управління ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА);
- Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ);
- Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН);
- Міжнародна організація права розвитку (IDLO);
- Світова організація торгівлі (СОТ);
- Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ);
- Всесвітня продовольча програма (ВПП);
- Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП);
- Фонд народонаселення ООН (ЮНФПА);

- Програма розвитку ООН (ПРООН);
- Міжнародна організація з міграції (МОМ);
- Міжнародна організація праці (МОП);
- Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (IFAD);
- Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО).

Тема 4. ЄС як організація допомоги розвитку

- європейська політика розвитку;
- європейський консенсус щодо розвитку;
- європейська асоціація агенцій розвитку (EURADA);
- багатостороння та двостороння офіційна допомога розвитку ЄС;
- роль Європейської комісії, Європейської служби зовнішніх справ, Європейського інвестиційного банку у наданні допомоги розвитку;

- європейські операції цивільного захисту та гуманітарної допомоги;
- Європейська конфедерація НУО допомоги та розвитку.

Тема 5. Агенції допомоги розвитку держав світу

- Китайське агентство з міжнародного розвитку та співробітництва;
- Управління закордонних справ, Співдружності та розвитку Великої Британії;
- Агентство США з міжнародного розвитку;
- Японське агентство міжнародного співробітництва;
- Турецьке агентство співробітництва та координації;
- Канадське агентство міжнародного розвитку;
- Міністерство закордонних справ і торгівлі Австралії.

Тема 6. Міжнародні неурядові організації, що надають допомогу розвитку

- Міжнародний комітет Червоного Хреста;
- Агентство технічного співробітництва та розвитку (ACTED);
- ActionAid;
- TrickleUp;
- Єдина мета;
- Care International;
- Місцеві органи влади за сталий розвиток (ICLEI);
- Європейська організація сталого розвитку (ESDO);
- Світло для світу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд.	с.р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття та	22	4	1	-	-	17	-	-	-	-	-	-

теорії міжнародного розвитку												
Тема 2. Поняття міжнародної допомоги розвитку	10	2	1	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Міжнародні організації, що надають допомогу розвитку	25	5	1	-	-	19	-	-	-	-	-	-
Тема 4. ЄС як організація допомоги розвитку	20	2	1	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Агенції допомоги розвитку держав світу	20	2	1	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Міжнародні неурядові організації, що надають допомогу розвитку	23	3	1	-	-	19	-	-	-	-	-	-
Усього годин:	120	18	6	-	-	96	-	-	-	-	-	-

4. Теми практичних / семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття та теорії міжнародного розвитку	1
2	Тема 2. Поняття міжнародної допомоги розвитку	1
3	Тема 3. Міжнародні організації, що надають допомогу розвитку	1
4	Тема 4. ЄС як організація допомоги розвитку	1
5	Тема 5. Агенції допомоги розвитку держав світу	1
6	Тема 6. Міжнародні неурядові організації, що надають допомогу розвитку	1
	Разом:	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття та теорії міжнародного розвитку <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 1). 2. Виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсі тем та підготуватися до його захисту на семінарському занятті. 3. Виконати аналітичний огляд на одну із запропонованих у дистанційному курсі тем.	17
2	Тема 2. Поняття міжнародної допомоги розвитку <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою	7

	літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 2) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на семінарському занятті, а також тестування.	
3	Тема 3. Міжнародні організації, що надають допомогу розвитку <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 3) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на практичному занятті, а також тестування. 2. Виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсі тем та підготуватися до його захисту на практичному занятті. 3. Виконати аналітичний огляд на тему, запропоновану в дистанційному курсі.	19
4	Тема 4. ЄС як організація допомоги розвитку <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 4) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на практичному занятті. 2. Виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсі тем та підготуватися до його захисту на практичному занятті. 3. Виконати аналітичний огляд на одну із запропонованих у дистанційному курсі тем.	17
5	Тема 5. Агенції допомоги розвитку держав світу <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 5) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на практичному занятті. 2. Виконати дослідницький проєкт на тему, запропоновану в дистанційному курсі тем та підготуватися до його захисту на практичному занятті. 3. Виконати аналітичний огляд на тему, запропоновану в дистанційному курсі.	17
6	Тема 6. Міжнародні неурядові організації, що надають допомогу розвитку <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародний розвиток та допомога» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619 , Тема 6) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за	19

<p>навчальними питаннями на практичному занятті, а також тестування.</p> <p>2. Виконати дослідницький проект на тему, запропоновану в дистанційному курсі тем та підготуватися до його захисту на практичному занятті.</p> <p>3. Виконати аналітичний огляд на тему, запропоновану в дистанційному курсі.</p>	
Разом:	96

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Міжнародний розвиток та допомога»

Шифр РН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
РН1	Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	Лекція-візуалізація; усне опитування та навчальна дискусія; дослідницький проект; аналітичний огляд.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії; оцінювання виконання та захисту дослідницького проекту; оцінювання виконання аналітичного огляду, тестування, есе.
РН6	Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	Лекція-діалог; усне опитування та навчальна дискусія; дослідницький проект; аналітичний огляд.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії; оцінювання виконання та захисту дослідницького проекту; оцінювання виконання аналітичного огляду, тестування, есе.
РН8	Збирати, обробляти та аналізувати	Лекція-візуалізація; усне опитування та навчальна	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час

	інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	дискусія; дослідницький проєкт; аналітичний огляд.	навчальної дискусії; оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання виконання аналітичного огляду, тестування, есе.
PH10	Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	Лекція-візуалізація; усне опитування та навчальна дискусія; дослідницький проєкт; аналітичний огляд.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії; оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання виконання аналітичного огляду, тестування, есе.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо, участі у міжнародних освітніх проєктах, наприклад, Модуль Жана Моне (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою тез наукової доповіді, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

участь у фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських / практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських / практичних занять (усне опитування та навчальна дискусія);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуальної роботи здобувачів (виконання та захист дослідницьких проєктів);

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (усне опитування та навчальна дискусія, тестування);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання (виконання аналітичних оглядів);

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій (виконання та захист дослідницьких проєктів);

- оцінювання вмінь та навичок складати схеми, збирати, систематизувати та оброблювати дані (виконання аналітичних оглядів).

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль, здобувач може отримати від 5 до 13 балів за виконання завдань в рамках теми курсу. Загальна сума балів за виконання завдань для самостійної роботи та роботу на семінарських / практичних заняттях може сягати 60 балів.

Підсумковий контроль засвоєння тем навчальної дисципліни в здійснюється по їх завершенню шляхом проведення заліку у формі есе. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем. Вміст залікового білета – тема для есе; максимальна кількість балів – 40.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота						Разом	Залік	Сума
Теми курсу								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
8	5	13	11	11	12			

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання навчальних досягнень

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усне опитування, навчальна дискусія	Висока активність здобувача на семінарському (практичному) занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки.	2,5–3
	Середня здобувача на семінарському (практичному) занятті, демонстрація засвоєння неповного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	1,5–2,4
	Незначна активність здобувача на семінарському (практичному) занятті, демонстрація засвоєння окремих аспектів матеріалу теми, ознайомлення з частиною запропонованих джерел, уміння робити висновки, але здобувач припустився значних помилок.	0,6–1,4
	Неактивність активність здобувача на семінарському (практичному) занятті, демонстрація незасвоєння матеріалу теми, незнайомення чи ознайомлення з незначною частиною запропонованих джерел, невміння робити висновки.	0-0,5
Аналітичний огляд	Змістовна відповідність та повнота аналітичного огляду запропонованій темі; наявність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду; демонстрація ознайомлення із всіма запропонованими матеріалами; інформацію подано у вигляді систематизованих стислих висновків, тез, таблиць	2,6–3

	чи схем тощо.	
	Змістовна відповідність та повнота аналітичного огляду запропонованій темі; наявність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду з незначними помилками; демонстрація ознайомлення з більшістю запропонованих матеріалів; інформацію подано у вигляді систематизованих висновків, тез, таблиць чи схем з незначними помилками.	2–2,5
	Змістовна відповідність та недостатня повнота аналітичного огляду запропонованій темі; наявність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду із значними помилками; демонстрація ознайомлення з частиною запропонованих матеріалів; інформацію подано у вигляді висновків, тез, таблиць чи схем, але з помилками.	1,5–1,9
	Неповна змістовна відповідність та недостатня повнота аналітичного огляду запропонованій темі; наявність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду із значними помилками; демонстрація ознайомлення з частиною запропонованих матеріалів; інформацію подано у вигляді висновків, тез, таблиць чи схем але із значними помилками.	1–1,4
	Часткова змістовна відповідність та неповнота аналітичного огляду запропонованій темі; відсутність або наявність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду із значними помилками; демонстрація ознайомлення із незначною частиною запропонованих матеріалів; інформацію подано у вигляді висновків, тез, таблиць чи схем, але із значними помилками.	0,5–0,9
	Незначна змістовна відповідність або невідповідність аналітичного огляду запропонованій темі; відсутність логіко-структурних зв'язків між елементами огляду; демонстрація ознайомлення із незначною частиною запропонованих матеріалів або неознайомлення із матеріалами; інформацію подано хаотично, не у вигляді висновків, тез, таблиць чи схем або не подано.	0-0,5
Дослідницький проєкт	Змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям; демонстрація повного засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту; демонстрація вміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	4–5
	Змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її достатньо повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям з незначними помилками; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту; демонстрація вміння аналізувати та робити висновки з незначними помилками, обґрунтовувати власну позицію.	2,9–3,9
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його	1,7–2,8

	застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; часткова демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки із суттєвими помилками, обґрунтовувати власну позицію.	
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або невміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	0,6–1,6
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або невміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	0–0,5
Тестування	За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 5-10 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю. Правильна відповідь на одне питання оцінюється в 0,2 бала.	0,2–1 0,2–2
Підсумковий контроль (есе)	Змістовна відповідність есе темі та її повне розкриття; демонстрація систематизованих та глибоких знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із запропонованими джерелами.	35–40
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її розкриття; демонстрація систематизованих знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, але з помилками, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	23–34
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	10–22

	Змістовна невідповідність есе обраній темі або її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе з суттєвими помилками; невміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, невміння робити висновки або висновки із логічними помилками, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами або неознайомлення з ними.	1-9
--	---	------------

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. The Sustainable Development Goals Report 2023: Special Edition. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/> (дата звернення: 20.08.2023).
2. Братко І. В. Міжнародне право розвитку: питання теорії. Інформація і право. 2012. № 2(5). С. 33–38. URL: <https://ippi.org.ua/sites/default/files/12bivrpt.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
3. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9229/Mizhnarodne%20pravo_Pidruchnyk_A%20Voitsikhovskiy_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 20.08.2023).
4. Киян Є. М. Глобальна координація та офіційна допомога з метою розвитку задля досягнення цілей сталого розвитку. Економіка та держава. 2020. № 10. С. 126–130. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2020/25.pdf (дата звернення: 20.08.2023).
5. Кожухова, Т. В. Офіційна допомога з метою розвитку: стан та тенденції. *Економічний аналіз* : зб. наук. праць. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. Том 22. № 1. С. 19–26. URL: http://elibrary.donnue.edu.ua/98/1/Kozhuhova_article_16_11_2015.pdf (дата звернення: 20.08.2023).
6. Козак Ю. Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 356 с.
7. Приполова Л. І. Доктринальні аспекти сутності міжнародної технічної допомоги для України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. С. 106–109. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2023/23.pdf (дата звернення: 20.08.2023).
8. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF/paran18#n18> (дата звернення: 20.08.2023).
9. Требін М. П. Теорія міжнародних відносин. Київ : Юркіта, 2022. 472 с.
10. Шпакович О. М. Право міжнародних організацій : навчальний посібник. Київ, Одеса : Фенікс, 2021. 132 с.

Допоміжна література

1. EU aid for trade. Progress report 2022. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c2814529-8fce-11ed-b508-01aa75ed71a1/language-en> (дата звернення: 20.08.2023).
2. Lee J, Cho K. Effects of Science, Technology, and Innovation Official Development Assistance on Foreign Direct Investment in Developing Countries. *Sustainability*. 2023. № 15(16):12293. <https://doi.org/10.3390/su151612293>
3. Minoiu C., Reddy S. G. Development Aid and Economic Growth: a Positive Long-Run Relation. *IMF Working Paper*. 2009. WP/09/118. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp09118.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
4. Zimmerman R. A. The determinants of foreign aid. An inquiry into the consequences of welfare state institutions and public opinion. University of Amsterdam, 2007. 67 p. URL: <https://www.oecd.org/Dev/40699467.Pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
5. Аналіз доступних ресурсів ЄС для підтримки реформ в Україні. URL: https://www.icps.com.ua/assets/uploads/images/files/icps_eu_funds.pdf (дата звернення: 20.08.2023).
6. Допомога міжнародних фінансових інститутів України (червень 2023). URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/dopomoha-mizhnarodnykh-finansovykh-institutiv-ukrayini-cherven-2023> (дата звернення: 20.08.2023).
7. Костін М. І., Шаповал А. О., Давиденко П. О. Проблемні аспекти надання міжнародної гуманітарної допомоги Україні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 122–125. URL: http://lsej.org.ua/11_2022/25.pdf (дата звернення: 20.08.2023).

8. Мединська Т. В., Бондарюк І. Л., Олійник Н. Р. Міжнародна допомога як основа повоєнного відновлення економіки України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2023. № 73. С. 93–102. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1396> (дата звернення: 20.08.2023).

9. Міжнародна допомога Україні: підсумки 2023 і тренди 2024 року. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/mizhnarodna-dopomoha-ukrayini-pidsumky-2023-i-trendy-2024-roku> (дата звернення: 20.08.2023).

10. Наприклад М. Міжнародна офіційна допомога в процесі глобального розвитку. *Проблеми глобалізації та регіоналізації світової економіки* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. студ. та молод. вчених (м. Тернопіль, 14-15 квіт. 2016 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2016. С. 101–103. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/17863> (дата звернення: 20.08.2023).

11. Попов Р., Охріменко О. Міжнародна економічна допомога як стимул відновлення української економіки у повоєнний період. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи* : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8 грудня 2022 року). URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/272136> (дата звернення: 20.08.2023).

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України – www.zakon1.rada.gov.ua.
2. Міністерство закордонних справ – <http://mfa.gov.ua/ua>
3. Міністерство юстиції – <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Конституційний Суд України – <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
5. Організація Об'єднаних Націй – <http://www.un.org/>
6. Європейський суд з прав людини - <http://echr.coe.int/>
7. Європейський союз – <http://eeas.europa.eu/>
8. Організація з безпеки та співробітництва в Європі – <http://www.osce.org/>
9. Рада Європи – <http://www.coe.int/web/portal/home>
10. Управління Верховного комісара ООН з прав людини – <http://www.ohchr.org/>
11. Національна парламентська Бібліотека України – <http://www.nplu.org/>
12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – www.nbu.gov.ua
13. Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки – <http://lucl.lucl.kiev.ua>
14. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна – <http://www.univer.kharkov.ua>
15. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка – <http://korolenko.kharkov.com>
16. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ – <http://www.nbuviap.gov.ua/>
17. Національний інститут стратегічних досліджень – <https://niss.gov.ua/pro-institut>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію або запровадження військового стану)

В умовах дії карантинних обмежень або запровадження військового стану освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме: дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom (<https://us05web.zoom.us/j/4115712639?pwd=YWpJQ3VCSmQwRFdMRfZrakVwaWZCdz09>, ідентифікатор конференції: 882 8664 9561, код доступу: 1Nqh4L) проводяться всі лекційні та семінарські / практичні заняття, а також завдання для роботи на семінарських / практичних заняттях та самостійної роботи виконуються на платформі moodle (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6619>)

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародний розвиток та допомога»

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.